

## **1. seiklus „Jumal loob maailma“ Pühapäevakoolitund 3/100**

### **Veeuputus**

#### **1. Moosese 6:17–7:5**

„Veeuputus“ on esimese seikluse „Jumal loob maailma“ kolmas piiblilugu.

### **SEIKLUSE ALGUS...**

#### **Kirjakoha lugemine**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Moosese 7:1: „Ja Issand ütles Noale: „Mine sina ja kogu su pere laeva, sest ma olen näinud, et sa selle rahvapõlve seas minu ees õige oled.“
2. Mida see kirjakohat ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis Sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

#### **Teemalaul**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

#### **Ajajoon**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos.

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos? Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 7 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas esimese seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool esimese seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeest? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

## **Avaküsimused**

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Meenuta neid olukordi, kus tegid midagi valesti, keerasid midagi untsu või läksid sõbraga tülli. Mis tunne sul siis oli?
- Mida sa tegid olukorra parandamiseks? Kas see toimis?
- Kuidas oleks, kui peaaegu kõik maailma inimesed teeksid kõike valesti, keeraksid kõik untsu ja läheksid teistega tülli ega hooliks üldse sellest, kes või mis selle tagajärjel kannatab? Kas sellisel juhul oleks üldse kellelgi võimalik maailma taas korda seada?

## **Mäng**

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: keskenduda selle piibliloo detailidele

Abivahendid: paber ja pehmed pliiatsid

1. Ütle lastele, et nad joonistaksid selle piibliloo põhjal ühe erilise pildi.

2. Anna neile paberid ja pliiatsid ja ütle, et sa kirjeldad neile, mida on vaja joonistada. Kuid esmalt lase lastel asetada paber pea peale ja valmistada sinu ütleamise järgi joonistama, nii et nad paberit ei liiguta.

3. Võid ise valida, kas kirjeldad keerulist või lihtsat pilti. Siin loos on mitmeid detaile, mida saaksid kirjeldada: laeva ehitamine, inimesed ja loomad laeva sisenemas, vihmased, laev sõitmas mööda vett jne.

4. Võtke paberid pea pealt ära ja vaadake, mis olete joonistanud. Pange pildid ritta kuskile, kus kõik rühma liikmed neid näha saavad. Püüdke siis aru saada näiteks, kus on pildidel laev või missugused on inimesed ja missugused loomad. Sellisel mängulisel moel rääkige ja mõtelge läbi selle loo detailid: kes on selle loo osalised ja mis täpsemalt toimus.

5. Tee improviseeritud kujul auhinnatseremoonia naljakate kategooriatega, näiteks „Kõige äratuntavam pilt“, „Kõige abstraktsem pilt“, „Kõige väiksem pilt“, „Kõige vihmase pilt“ jne.

# SÜVENEME PIIBLILOOSSE

## Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

### 1. Tausta loomine

#### Senised sündmused...

Peale seda, kui Adam ja Eeva lahkusid Eedeni aiast, läksid asjad allamäge. Nende poeg Kain tappis oma noorema venna Abeli. Inimeste hulk aga järjest kasvas ja nad asustasid terve maailma. Samas suurenes ka vägivald, julmus ja kurjus. Maailm oli rikutud ja Jumal kahetses, et ta inimesed oli loonud. Ta otsustas, et nüüd on aeg uueks alguseks. Oli ainult üks inimene, kes püüdis elada Jumalale meelepärasel moel. See inimene oli Noa.

### 2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja 1. Moosese 6:17–7:5.

Loe selle kirjakohta tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

### 3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Jumal ütles Noale, et tal on plaanis maailm hävitada suure veeuputusega, aga Noa ja tema perekond pääseb sellest, kui nad ehitavad laeva, kus uputuse ajal olla. Noa järgis Jumala juhiseid: ta ehitas laeva, kogus sinna oma perekonna, ühe loomapaari igast liigist ja toitu kõikidele. Siis algas veeuputus. Vihma sadas nelikümmend päeva ja vesi kattis kogu maa mitmed nädalad. Noa koos oma kaaslastega aga oli turvaliselt laevas. Lõpuks vesi alanes ja maa sai kuivaks ning Noa ja kõik olendid, kes temaga laevas olid, said tulla välja.

## Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Veeuputus“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 12. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?

2. Ava leheküljel 9 ja 10 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Veeuputus“.

3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.

4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:

- Kes on pildil?
- Mis seal toimub?
- Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
- Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
- Mis sa arvad, mis edasi saab?

## **Uuri Piiblit**

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 12. leheküljel.

- 1. Moosese 6:5 on kirjas: “Issand nägi, et inimese kurjus maa peal oli suur ja kõik ta südame mõtlemised iga päev üksnes kurjad.” Arutlege omavahel, mis see tähendab. Mida inimesed tegid või ütlesid? Mida oleks sinu arvates Jumal saanud ette võtta?
- Jumal ütles Noale: “...ma olen näinud, et sa selle rahvapõlve seas minu ees õige oled.” (1. Moosese 7:1) Mil moel oli Noa Jumalale meelepärane? Mis sa arvad, kas Noa oli rõõmus, uhke, kurb, segaduses või valdasid teda mingid muud tunded, kui Jumal talle seda ütles?
- Mida sa arvad Jumala karistusest? Kas see oli liiga karm? Kas inimesed olid selle ära teeninud? Arutlege omavahel.

## **Kas sa teadsid...**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

## **Noa laev**

Noa laev oli umbes sama suur kui tänapäevased naftatakerid. See ei olnud mõeldud reisimiseks, pigem selleks, et lihtsalt lainetel liuelda.

## **Laeva ehitamine**

Laeva ehitamisel kasutas Noa goferipuud (1. Moosese 6:14), mis sarnaneb küpressipuule. See on kõva punakat värvi tugevalt lõhnava puu. Noa kattis paadi tõrva või pigiga – musta värvi kleepuva mineraalvedelikuga, mida tol ajal võis maa seest saada. Tööriistadeks kasutas ta arvatavasti kirvest, saagi ja haamrit.

## **Vikerkaar**

1. Moosese raamat on algselt kirjutatud heebrea keeles, kus ei ole olemas eraldi sõna vikerkaare tähistamiseks. Sõna, mida praegu on seal vikerkaare

jaoks kasutatud, on sama, millega tähistatakse vibukaart. Kui Jumal pani selle n-ö kaare taevasse, siis oli see rohkem kui lihtsalt kaunis vaatepilt: see oli rahu märk.

## **Kuldsalm**

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks; suurem paber või tahvel, kirjutusvahendid

1. „Ja Issand ütles Noale: „Mine sina ja kogu su pere laeva, sest ma olen näinud, et sa selle rahvapõlve seas minu ees õige oled.“ Moosese 7:1

Mängi selle salmiga poomismängu. Kirjuta paberile või tahvlile selle salmi sõnad horisontaalsete kriipsukestena, kus iga kriips märgib ühte tähte. Lase lastel öelda kordamööda tähti. Kirjuta need tähed, mis sõnades olemas on, õigetele kohtadele. Mängige seda mängu, kuni kõik sõnad saavad kirja.

2. Kui salm saab kokku, siis korrake seda lastega mitu korda.

## **SEIKLEME**

### **Laulame**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.

2. Kui on võimalik, siis lasse laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

### **Arutleme koos**

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht [www.suurpiibliseiklus.com](http://www.suurpiibliseiklus.com) arutelu ajal

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiksid seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada.

Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis [www.suurpiibliseiklus.com](http://www.suurpiibliseiklus.com).

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

## 2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja.

Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid saate jagada ka teistega veebilehel [www.suurpiibliseiklus.com](http://www.suurpiibliseiklus.com). Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks. Samalt veebilehelt on võimalik leida ka üle maailma teiste laste küsimusi ja vastuseid nende küsimustele.

## 3. Teiste küsimused

Räägi lastele Charisest ja lugege koos tema küsimust.

10-aastane Charis on suur loomasõber ja talle meeldib süüa teha, sõpradega aega veeta, arvutis olla ja lugeda. Charis luges koos oma ema Fionaga seda piiblilugu uuema piiblitõlke järgi. Charis ei teadnud täpselt, mida kaks sõna selles tekstis tähendavad. Ta küsis: „Mis asi on leping? Mida tähendab „rituaalne“?“

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Charise küsimusele?“

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

## 4. Teiste vastused

Charise küsimustele vastas ka tema ema Fiona. Loe Fiona vastus lastele ette: „Leping on lubadus – sageli oluline lubadus, nagu näiteks abielutõotus, kui mees ja naine abielluvad, või Jumala ja inimeste vahelised lepingud, millest loeme Piiblist. Rituaal on osa tseremooniast või miski, mida tehakse teatud viisil. Osa loomi olid rituaalselt puhtad, ja oli loomi, keda Jumal lubas süüa ning puudutada – vastavalt tolle aja juudi seadustele.“

Võrrelge seda vastust enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Joshua küsimusele teistega, saates need e-posti aadressile [info@avatudpiibel.ee](mailto:info@avatudpiibel.ee). Samalt aadressilt on võimalik küsida ka rohkem infot küsimise ja vastamise kohta kodulehel [www.suurpiibliseiklus.ee](http://www.suurpiibliseiklus.ee).

### **Proovi järele...**

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: gloobus või maailma kaart

1. Võta välja gloobus või maailma kaart. Räägi lastega paikadest, kus toimuvad kurvad sündmused. Võite rääkida riikidest, kus on käimas sõda, või piirkondadest, kus inimestel ei ole piisavalt süüa või kus inimesed on kaotanud oma kodud üleujutuste, maavärinate või muu looduskatastroofi tulemusena. Mõnedes maailma paikades ei ole lastel kodu ja nad peavad elama ja kerjama tänaval.
2. Jumal armastab maailma, kõike, mis seal on, ja igaihte, kes seal elab. Mida sinu arvates Jumal tunneb, kui Ta näeb kõiki neid kurbi asju juhtumas? Mida sina tunned?
3. Hoia kaarti oma käte vahel või kallista gloobust ja palu, et Jumal näitaks oma armastust, annaks abi ning saadaks lohutust nendele, kes on kurvad ja just praegu vajavad tema abi.
4. Mida sa veel saaksid teha, et nendesse kurbadesse sündmustesse natukenegi rõõmu tuua? Arutage omavahel erinevaid ideid ja mõelge, kuidas saaks neid ka tegelikult ellu viia.

### **Loovtegevus**

Kestus: 20 minutit

Eesmärk: seda piiblilugu visualiseerida

Abivahendid: suur aluspaber, pruunist papist välja lõigatud suure laeva kuju, erinevate loomade pildid (fotod, väljalõiked ajakirjadest või ajalehtedest, laste joonistused), tuvi ja kaarna kujud, sinised ja rohelised paberid, lainelise lõikega käärid, valge liim, musta värvi marker, pildid Noast ja tema perekonnast

1. Ehitage koos Noa laev (pruunist papist laeva kuju – nii suur või väike, kui parasjagu võimalik on) ja liimige see aluspaberile.
2. Lõigake sinisest ja rohelisest paberist lainekääridega ribad. Liimige need ribad laeva alumise osa juurde, nii et nendest moodustuksid lained, mille peal laev triivib.
3. Laeva keskmise osa peale kleebi võimalikult palju loomade pilte, eelistatult võiks loomad olla kahekaupa. Laeva katusele kleebi lindude pildid.
4. Lõika välja Noa ja tema perekonna pildid ja kinnita need laeva tekile.
5. Nüüd peaks see pilt olema üsna kirju ja täis kõikvõimalikke olendeid – täpselt nagu Noa laev oligi! Arutlege: „Kuidas oleks välja näinud elu laevas

koos kõikide nende loomadega? Kas seal oleks olnud palju lärmi, erinevaid lõhnasid, raske liikuda? Kuidas seal söögiajad välja nägid? Kui paljusid loomi oskavad lapsed nimetada? Püüdke koos teha erinevate loomade hääli, et kujutada ette, missugune lärm seal laevas võis olla.

6. Vaadake veel pilti, mille just meisterdasite. Kas lapsed oleks tahtnud seal laevas olla?

## **Räägi Jumalaga**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

1. Küsi oma rühmalt: „Mis teile selle piibliloo juures kõige rohkem meeldis?“
2. Julgusta lapsi ka Jumalale sellest rääkima palves.

## **Esimese seikluse palveaeg**

Kestus: kuni 30 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Koos täiskasvanutega ja vanemate loal (juhul kui liigutakse ruumist välja).

1. Jumal on loonud maailma ja kõik, mis sellest on. Võta natuke aega, et imetleda teda selle pärast, mis ta on teinud! Kõndige üheskoos ringi, vaadake seda, mis on teie ümber, ja öelge vaheldumisi „Tänu Sulle, Jumal“ nende asjade eest, mis ta on loonud. Lõpuks tänage Jumalat, et ta on armastanud inimesi maailma algusest saadik.
2. Kui on olemas võimalus minna välja, siis minge koos väikesele jalutuskäigule, vaadake puid, loomi, inimesi jne. Kui õue minna ei ole võimalik, siis võib ka vaadata aknast välja. Võib ka teha väikese jalutuskäigu selles hoones, kus teie tund toimub, ja vaadata, kui palju leiate võimalusi Jumalat tänada selle eest, mis ta on teinud.

## **Enne kui lahkute...**

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märgi oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele.